

Interviu cu Viorel Chetragu, directorul Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC), acordat ziarului "Timpul"

Întrebare: Dle Chetragu, câte dosare instrumentate de procurorii CCCEC au ajuns în justiție și câte persoane au ajuns după gratii în urma deciziilor judecătorești? (Valentin Mereacre, Chișinău)

V. Chetragu: Dacă vorbiți de procurorii CCCEC, vă spun că procurorii reprezintă Procuratura, iar colaboratorii CCCEC sunt ofițeri ai Centrului. E adevărat că unii ne confundă ba cu procurorii, ba cu polițiștii. Există totuși o legătură strânsă între Procuratura Anticorupție și Centru, pentru că procurorii exercită supravegherea urmăririi penale. În 2009, CCCEC a finisat 686 de cauze penale, dintre care 496 în privința a 524 de persoane au fost remise în judecată. Anul trecut, CCCEC, împreună cu Procuratura Anticorupție, a obținut pe cazurile deferite justiției 283 de sentințe de condamnare, pentru 307 persoane. În total, în 2009 au fost depistate 1165 de infracțiuni, dintre care 242 - de corupție și conexe, 545 - economico-financiare și 378 de alte categorii.

Î.: TIMPUL a scris despre spălarea banilor de către PCRM în campania electorală trecută. Unii oameni s-au pomenit în listele de susținere financiară a PCRM, dar n-au dat niciun ban. În ce măsură CCCEC se autosesează în baza anchetelor jurnalistice? (Un cititor)

V. Ch.: Ziua mea de lucru începe cu lectura publicațiilor periodice și studierea tuturor materialelor care au tangență directă cu activitatea Centrului. Toate articolele care vizează CCCEC sau cele care arată unde ar fi trebuit să se implice Centru, ori unde s-a omis prezența lui sunt identificate și prezentate persoanelor responsabile, cu rezoluția de a lua atitudine. Recunosc, multe informații referitoare la acte de corupție sau alte derogări grave de la legislație le luăm din ziare, inclusiv din TIMPUL. Uneori, asta mă întristează, deoarece lucrătorii noștri operativi ar fi trebuit să cunoască deja ceea ce apare în mass-media, să știe ce se întâmplă în domeniul de care sunt responsabili. Totuși, ne autosesează, răspundem la demersuri, investigăm, dar se mai întâmplă să fim induși pe piste false. O bună parte din informațiile publicate nu corespund realității. Suntem înțelegători: ziaristul nu are o modalitate de verificare a autenticității informațiilor. Misiunea noastră e să facem investigații, să nu neglijăm problemele cetățenilor, dar și munca jurnalistului. Referitor la spălările de bani în campaniile electorale de către partide, menționez că, indiferent de cine a comis această infracțiune, ea cade sub incidența Codului Penal.

Î.: Care sunt cele mai dificile domenii pentru investigațiile CCCEC? Se fac presiuni asupra ofițerilor ca să abandoneze investigațiile? (Nicolae Crețu, Nisporeni)

V. Ch.: Orice domeniu este complicat. În combaterea infracțiunilor economice și celor de corupție la nivel înalt avem acțiuni complexe, anevoioase, de lungă durată, uneori chiar irealizabile. Sunt domenii ce solicită nu doar o implicare totală, dar și o experiență corespunzătoare. Centru este o instituție prea tânără, iar colaboratorii lui activează de doar doi sau trei ani. Nu există, deocamdată, o experiență în contracararea corupției în eșaloanele de vârf ale Puterii, o practică judiciară care să servească drept precedent pentru a pune la închisoare miniștri, deputați... În ceea ce privește posibilele presiuni, eu, dar și angajații Centrului avem drept carte de câpătai Constituția, Codul Penal, cel de Procedură Penală, alte legi. Vă asigur, nu voi permite investigarea cazului în funcție de coloratura politică a subiectului infracțiunii. Infracțorul, de orice coloratură ar fi, trebuie să stea la pușcărie. Centru nu e un instrument politic și nu se va răfui cu partidele care nu sunt la putere, dar nu va face nici lobby pentru cei care astăzi sunt la guvernare. Ne vom „spăla” de titulatura rușinoasă pe care ne-o atribuie mulți - că Centru este o instituție de buzunar a guvernării; că se răfuieste cu oponenții politici; că exercită presiuni asupra celor care merg contra cursului politic actual; că sugrumă businessul și comerțanții neloiali etc., etc. Nu voi admite sub nicio formă ingerința politicului în activitatea instituției pe care o conduc.

Î.: Cum aș putea obține o audiență la dvs.? (Ion Rotăraș, Recea, Râșcani)

V. Ch.: În fiecare zi de luni, de la ora 14.00. Asta - pentru director, iar pentru vicedirector - în fiecare zi de marți.

Î.: De ce CCCEC nu investighează cazurile de corupție, abuz de putere și delapidări din proprietatea statului care au avut loc în mai multe raioane cu implicarea factorilor de răspundere locali? (Valeriu Cincilei, Cantemir)

V. Ch.: Anume că Centrul le investighează. Autoritățile publice sunt permanent în vizorul nostru, pentru că ele gestionează banii publici și, în virtutea funcțiilor pe care le dețin, sunt expuse riscului de coruptibilitate. În 2009, CCCEC a trimis în judecată 20 de cauze penale în care erau vizate persoane din administrația publică locală - președinți de raioane, vicepreședinți, primari. Azi, în gestiunea Direcției generale urmărire penală se află 84 de dosare penale cu abuzuri de serviciu, neglijență, trafic de influență, sustrageri în proporții deosebit de mari, fals în acte etc. Toate cazurile vizează factori de decizie din autoritățile locale, dintre care în 16 este vorba de primari.

Î.: La azilul republican de invalizi și pensionari, directoarea și-a angajat numai rudele. Fură și bani, și produse alimentare. Puteți să investigați acest caz? (Nicolae, Chișinău)

V. Ch.: N-am avut nicio sesizare de la acest azil, dar vom verifica informația.

Î.: Vă deranjează de la Hâncești un grup de asociați care am participat la construcția gazoductului. Am construit rețelele din banii noștri, dar primăria le-a vândut. Locuitori de lângă Școala auto au plătit și pentru ei, dar și pentru Grădinița „Brândușa”. Primăria nu le-a întors 36 mii de lei, dar pe urmă a vândut toate rețelele. O să ne întoarcă banii? (Ioana Holban, Hâncești)

V. Ch.: Doamnă Holban, vom verifica ce se întâmplă acolo.

Î.: Sunt funcționari - procurori, judecători, vameși - care și-au construit case cu două niveluri, au două automobile scumpe, merg la Marea Adriatică... De ce nu verificați veniturile acestora?(Gheorghe Durbală, Chișinău)

V. Ch.: Rândul funcționarilor numiți poate fi continuat la nesfârșit. Mama relelor nu-s doar procurorii, judecătorii, vameșii, polițiștii, există și multe alte persoane care se încadrează perfect în această categorie - oameni care s-au îmbogățit prin trafic de influență, prin intermediari, prin corupere. Una din problemele care astăzi este discutată la nivel înalt este declarația pe venituri, proprietățile și cheltuielile. În ce măsură acestea reflectă starea adevărată a lucrurilor? Noi nu avem un mecanism de control al surselor financiare din care trăiește o persoană publică, un sistem de monitorizare eficient, cu sancțiuni corespunzătoare pentru acei care nu pot să-și motiveze averile. Sunt necesare modificări de legislație.

Este o problemă a tuturor, nu numai a Centrului, a MAI sau a Procuraturii. Și e inutil să se creadă că 100 de angajați ai CCCEC vor curăța societatea de corupție. Corupția a devenit un mod de viață. Unii iau mită, iar alții dau, fără nicio responsabilitate. Dar trebuie să ne schimbăm viața. Iată de ce suntem în așteptarea semnalelor din partea cetățenilor. Chiar îi rog și-i aștept pe acei care au ce spune și dețin probe de venituri din activități de corupție. Totuși, menționez că statul are nevoie de un mecanism eficient de monitorizare și control a veniturilor și cheltuielilor funcționarilor.

Î.: Lucrez ca șofer de vreo doi ani, cu contract de muncă, într-o firmă turcească, dar nu-mi plătesc banii. Ce să fac? Probele nu le pot spune la telefon. (Măgdăcești, Criuleni)

V. Ch.: Veniți, luni, la mine.

Î.: Ați descoperit mecanismul aplicat la importul de carne, care conducea la majorarea frauduloasă a prețurilor? Cine sunt vinovații? (Valerian Sirețeanu, Călărași)

V. Ch.: Da, este un subiect discutat mult în ședințele de guvern, mediatizat în presă și frecvent vehiculat în rândurile populației care, se pare, așteaptă chiar condamnări la moarte. Mecanismul menționat era o variantă clasică: și capra sătulă, și varza întreagă. Pe de o parte, s-a urmărit scopul de susținere a producătorului autohton, prin punerea pe piață a produselor de carne de import la prețuri aproape egale cu cele din țară, pe de alta - diminuarea fluxului de contrabandă cu aceste produse, prin monopolizarea ramurii. Așa a fost creat monopolul sau, cum l-a numit presa, „mafia cârnii”. S-a ajuns la aceea că în RM puteau importa carne doar trei-patru firme-gigant. Altor nu li se eliberau autorizații. A fost un caz real de lobare a intereselor de grup la nivel de stat. „Monopolul cârnii” era un mecanism creat în mod sistemic, treptat, ani la rând, cu susținere politică, cu adoptare de legi care i-au conferit o alură legitimă. Noi nu avem în Codul Penal noțiunea de lobby și nu putem trage la răspundere pentru așa ceva. Constatările mele pot surveni în contextul instrumentării cauzelor penale pe faptul introducerii prin contrabandă a cârnii în proporții deosebit de mari. Avem șase dosare pe care Centrul le investighează împreună cu procurorii și ne vom expune asupra lor, vom avea și vinovați, și sentințe de judecată. Totuși, declarativ, acel sistem a fost un scop benefic, el urmărind lichidarea contrabandei, crearea unui mecanism eficient de protecție a consumatorului. În realitate însă, prin lobare, s-a creat un mecanism de susținere a unui grup de interese, agreat de fosta guvernare. Cine și de ce a vrut ca anume agenții economici respectivi să dețină drepturile de import? Important e că astăzi acest mecanism a fost lichidat. Nu vor mai exista criterii care să favorizeze un anumit grup. Actualmente, poate importa carne oricine.

Î.: În ultimul timp, la Centru s-au schimbat trei directori. A influențat acest lucru eficiența CCCEC? (Persoana n-a reușit să se prezinte)

V. Ch.: Este adevărat că instabilitatea în funcție a conducătorilor CCCEC a lăsat o amprentă nu prea bună asupra eficienței instituției, dar și asupra asigurării unei continuități a politicilor Centrului. Înțeleg că a fost foarte dificil pentru ei să-și păstreze verticalitatea. Menționez că, în acest sens, în programul Guvernului au apărut și priorități care vizează activitatea Centrului, modernizarea și consolidarea capacităților instituționale ale lui. Astăzi, când societatea așteaptă mișcări concrete din partea Centrului, este rezonabil de întreprins toate măsurile de protecție a acestuia de ingerința politicului. Mai mult, suntem permanent în vizorul partenerilor noștri europeni, care au asistat Centrul atât tehnic, cât și consultativ. Unul dintre principalele standarde ale acestora este asigurarea independenței și stabilității ofițerilor CCCEC, pentru a asigura buna desfășurare a tuturor politicilor anticorupție începute în comun.

Î.: La Fabrica de vinuri de la Cricova se fură ca în colhoz. Fură cei din administrație, pentru că nu sunt controlați la ieșire, după serviciu. (Elena, Iași)

V. Ch.: În asemenea instituții există servicii care asigură paza proprietăților. Mi se pare că cei de la Cricova ar putea să aibă un contract cu Direcția de pază a Ministerului Afacerilor Interne. Vom anunța colegii de la MAI, dar ne vom sesiza și noi, ca să vedem dacă fenomenul are proporții mari.

Î.: Veți da publicității indicațiile „venite de sus”, așa cum a promis că o va face procurorul general? (Ștefan Costiuc, Chișinău)

V. Ch.: Nu-mi telefonează nimeni ca să-mi dea indicații „de sus”. Eu sunt responsabil pentru toate cauzele penale care se instrumentează de ofițerii Centrului. Sigur, voi da publicității orice caz de presiune exercitată asupra mea sau asupra subalternilor mei.

Î.: Ex-ministrul Economiei, Igor Dodon, a avut dosare la Centru. Care este soarta lor, dacă nu-i un secret? Și încă: puteți confirma sau infirma că mama deputatului comunist Petrenco are 80 de mii de lei restante la plata pentru arendă? (Maria, Chișinău)

V. Ch.: Avem mai multe petiții din partea cetățenilor și interpelări din partea deputaților, atât în privința mamei dlui Petrenco, cât și a unor factori de decizie de la Ministerul Economiei. În prezent, Centrul desfășoară verificări. Nu vreau să fie interpretate comentariile mele ca presiuni asupra celor care sunt implicați în acțiuni de verificare. Ulterior, vă vom anunța ce a fost stabilit.

Î.: Este adevărat că „mafia cârnii” de la Piața agroalimentară centrală din Chișinău este la mâna unor ofițeri de poliție? (Vasile Croitoru, Strășeni)

V. Ch.: Adevărat. Piața Centrală e un barometru al coruptibilității din societatea noastră. Este un segment controlat de reprezentanți ai administrației municipale, ai instituțiilor fiscale, sanitare, de poliție... Există acolo post de poliție care trebuie să asigure ordinea publică, să verifice mărfurile neautorizate etc. Unii polițiști au o tarabă-două la piață și își facilitează comercializarea produselor, cum ar fi carnea, sau sunt implicați în strângerea taxelor de la acei care comercializează fără autorizație. Dar... Un angajat al organelor de drept nu trebuie să se ocupe cu activități comerciale. Important e că sunt polițiștii implicați în scheme de contrabandă, trafic ilicit de mărfuri... Am avut chiar și câteva rețineri a unor polițiști, inspectori fiscali, dar cum a fost „bardak” în piața agricolă, așa a și rămas. Prerogativa de a face regulă în rândurile colaboratorilor săi îi aparține MAI, în special - Direcției securitate internă. În ultimii cinci ani, poliția din Piața Centrală a fost reorganizată și schimbată de vreo patru ori, însă lucrurile nu s-au mișcat din loc. Probabil, se impun măsuri mai radicale.

Î.: La Șerpeni, Anenii Noi, se vinde spirt contrafăcut, de contrabandă, din Transnistria. Cum să scăpăm de această năpastă? (Tudor Crăciun)

V. Ch.: Polițistul de sector nu trebuie să admită așa ceva. Contrabanda din Transnistria este o problemă mare. Ceea ce nu se mai poate aduce legal prin vămile noastre, vine ilegal prin partea transnistreană. Contrabanda cu produse alimentare și de uz casnic, cu spirt vine și de la kilometrul 7 de pe traseul Odesa. Știm despre aceste probleme și le-am discutat împreună cu Ministerul de Interne, cu prim-ministrul. Vom verifica și ce se întâmplă la Șerpeni.

Î.: Cum identificați „cârțițele” din sistemul CCCEC? (Valentin Drăgan, Chișinău)

V. Ch.: La Centru, suntem puțini și știm ce face și ce gândește fiecare dintre noi. Am insistat să creăm în colectiv un sistem de securitate internă foarte serios, care să ne permită debarasarea de elemente ce ar putea trăda interesele statului - cea mai gravă formă de sabotaj, pentru mine. Cunosc factorii de risc din cadrul CCCEC, inclusiv potențialele „cârțițe”. Mă voi strădui să diminuez asemenea tendințe. Vreau ca subalternii mei să-și facă datoria cinstit, iar eu voi aprecia performanțele lor, voi promova persoanele oneste, corecte și profesioniste

Î.: Ce părere aveți despre transformarea CCCEC într-o structură identică cu FBI? (Nicolae Trofin, Durlești)

V. Ch.: Până la FBI mai avem mult de parcurs. Centrul n-are nici opt ani de la fondare, iar Biroul Federal de Investigații din SUA este al unei țări cu tradiții democratice fundamentate istoric. Media de activitate a colaboratorilor la FBI e 25 de ani, la noi - trei ani. Aici, fiecare reorganizare vine cu concedierile sale. Trebuie să folosim principiul că noi slujim drapelul, țara și poporul. Mai mult - nimănu. Ca să ajungă la ponderea pe care o are FBI în asigurarea securității statului, prin investigarea fraudelor economice și a corupției în eșaloanele de vârf ale Puterii, CCCEC are nevoie de autonomie și cadre calificate. Totuși, nimic nu-i imposibil, dacă există voința comună a tuturor factorilor de decizie implicați în procesul de democratizare a societății. Sunt convins că mergem pe calea progresului și-l vom marca cu pași concreți, prin responsabilitate și curaj.